

*„Spotkanie dwóch osobowości
przypomina kontakt dwóch substancji chemicznych:
jeżeli nastąpi jakakolwiek reakcja obie ulegają zmianie”
Carl Gustaw Jung*

Temat: W poszukiwaniu własnego- Ja.

Cele lekcji.

Wymagania ogólne:

Uczeń wie, że przez pierwszą część naszego życia następuje okres kształtowania się osobowości. Rodzina, grupa rówieśnicza, środowisko szkolne mają ogromny wpływ na nasze postawy, wartości, zainteresowania, a więc to wszystko co stanowi osobowość.

Wymagania szczegółowe:

- Uczeń wie, co to jest osobowość człowieka ,
- Wie, co kształtuje osobowość człowieka,
- Potrafi określić swoje mocne i słabe strony
- Umie wskazać cechy , które są ważne w życiu dorosłym

Środki dydaktyczne:

- załączniki nr 1,2

Metody i formy zajęć:

Wykład, burza mózgów, praca w grupach.

Struktura i opis lekcji:

I. Wprowadzenie:

Nauczyciel zaczyna zajęcia od krótkiego wstępu na temat osobowości i podkreśla, że nie ma jednej definicji na jej określenie. Osobowość jest to zespół to zbiór różnych elementów naszej psychiki i zachowań,, które są charakterystyczne dla danego człowieka i odróżniają go od innych. Tę teoretyczną konstrukcję osobowości współtworzą: 1) inteligencja, 2) temperament, 3) potrzeby, 4) motywacje, 5) zainteresowania, 6) zdolności, 7) charakter, 8) światopogląd¹

¹ Taki pogląd na strukturę osobowości mają następujący badacze: M. Ciosek, M. Chłopkiewicz, A. Elias, H. J. Eysenck, S. Gerstman, J. P. Guilford, B. Hornowski, A. Jakubik, Z. Kosyrz, J. Koziński, F. Littauer, W. Łukaszewski, K. Obuchowski, L. A. Pervin, M. Przetacznikowa, J. Reykowski, S. A. Ratus, S. Siek, J. Strelau, W. Szewczuk, T. Tomaszewski, B. Zawadzki, P. G. Zimbardo, Anna Panasiuk-Chodnicka* Bazyli Panasiuk** Strategie rozwoju i kształtowania osobowości (próba rekonstrukcji technologii wychowania) Studia Gdańskie, t. V, 44–66

Nauczyciel wyświetla lub zapisuje na tablicy motto zajęć: „*Spotkanie dwóch osobowości przypomina kontakt dwóch substancji chemicznych: jeżeli nastąpi jakakolwiek reakcja obie ulegają zmianie*”, dzieli klasę na dwuosobowe zespoły (ławkami) i prosi żeby uczniowie zinterpretowali podane zdanie.

Autorem zacytowanego zdania jest jeden z najsłynniejszych psychologów i psychiatrów, szwajcarski naukowiec Carl Gustaw Jung. Przytoczone słowa oznaczają, że każdy z nas jest inny, ale nasza osobowość ulega ciągłym zmianom.

Dzieci, a później młodzież szkolna przez cały okres swojej edukacji rozwija swoją osobowość. Dzięki temu procesowi stają się osobami myślącymi, które odpowiadają za siebie, stają się niezależne, potrafią żyć w grupie, przestrzegają określonych zasad. Rozwój osobowościowy polega na modyfikowaniu swojego zachowania: wzmacnianiu mocnych stron i eliminowaniu słabych- dokonywaniu samooceny.

Samoocena pozwala młodemu człowiekowi na podjęcie aktywności samowychowawczej:

- ✓ wybór wzoru (cel, który chce osiągnąć),
- ✓ analiza sytuacji;
- ✓ poznawanie i ocena siebie (autoocena);
- ✓ podjęcie decyzji;
- ✓ kierowanie sobą w dążeniu do osiągnięcia celu (samokształcenie);
- ✓ autokontrola;
- ✓ samoakceptacja²

II. Rozwinięcie:

Samoocenę warto rozpocząć od rozpisania swoich mocnych i słabych stron. Nauczyciel rozdaje karty pracy z tabelką, gdzie wypisane są cechy, które ułatwią uczniom zadanie. Uczniowie wypełniają kartę pracy.

uczciwy /zdolny/ elastyczny/ niezawodny / solidny / odpowiedzialny/ lojalny/ optymista / zmotywowany / energiczny / pasjonat/ pewny siebie / pracowity/beztroski/ bojaźliwy/ cierpliwy despotyczny /dobry /dowcipny/ gadatliwy /kłótniwy/ leniwy /niedbały/ nieśmiały/ obojętny/ powolny /roztargniony/ sympatyczny/ szczęśliwy/ tolerancyjny /uparty /uprzejmy /wrażliwy /zarozumiały/ złośliwy /znudzony/

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY

² . Jundziłł, Samowychowanie. [W:] Encyklopedia pedagogiczna, dz. cyt., s. 716–717; B. Panasiuk, Problemy pracy..., dz. cyt., s. 162–165.

Po upływie wyznaczonego czasu prosimy uczniów o chwilę refleksji i podkreślenia tych cech, które ich zdaniem będą cenne w życiu dorosłym.

Jeden z uczniów wypisuje na tablicy, te cechy, które zdaniem klasy będą ważne w osiągnięciu np. zawodowego sukcesu lub satysfakcji ze swojego życia. Nauczyciel wraz z uczniami komentuje w jaki sposób poszczególne przymioty determinują nasze dorosłe życie.

Nauczyciel wyświetla lub zapisuje kolejny cytat Junga: „**Wszystko to, co nie podoba się innym, może pomóc w lepszym poznaniu samych siebie**”. Prosimy uczniów o interpretację tego zdania.

Nauczyciel wraz z uczniami zastanawia się jak wzmacniać swoje mocne strony /niwelować słabe:

- ✓ wyznacz sobie realistyczny cel(np. dobra ocena z matematyki na koniec roku)
- ✓ powiedz o tym zamiarze swoim kolegom, wychowawcy, rodzicom- będziesz potrzebował życzliwego wsparcia,
- ✓ informuj o każdym małym sukcesie- to wzmacnia w działaniu,
- ✓ nagradzaj swoje dokonania,

Następne ćwiczenie pokaże Wam jak ważna jest samoświadomość swoich mocnych i słabych stron.

Nauczyciel dzieli klasę na czteroosobowe zespoły i rozdaje kolejną kartę pracy (załącznik nr 2). Zadaniem uczniów będzie wypełnienie tabeli. Ćwiczenie pokazuje jak ważne są umiejętności, które nabywamy i rozwijamy w kolejnych etapach naszego życia i cechy charakteru dzięki którym szybko i sprawnie wykonamy zleczone zadanie.

zadanie	Umiejętności niezbędne do wykonania zadania	Cechy charakteru (korzystamy z karty pracy nr 1)
Zorganizowanie	<ul style="list-style-type: none">• Komunikatywność• Dynamizm działania• Kreatywność• Umiejętność pracy w zespole• Zarządzanie czasem• Odporność na stres• samodzielność	

jednodniowej wycieczki do skansenu		
Zorganizowanie Mikołajkowego wyjścia do Domu Dziecka		

Grupy prezentują wyniki swojej pracy.

Nauczyciel podkreśla wagę mocnych stron naszej osobowości i konieczność pracy nad nimi. Pozytywnym skutkiem samopoznania jest świadomość naszej siły i wartości, a to pozwala pewniej wejść w dorosłe życie.

III. Podsumowanie

Na dzisiejszych zajęciach zastanawialiśmy się nad tym co to znaczy – „moje JA”. Pamiętajmy, że to nasza osobowość, która jest złożona z wielu ważnych elementów, że w okresie dorastania zmienia się i kształtuje. Nasza samoświadomość pozwoli nam na właściwą pracę nad sobą, na refleksję nad swoim życiem i zdobywanie informacji o sobie samym. Jeśli ocena siebie jest prawidłowa, to działania jakie człowiek podejmuje pozwolą zdobyć mu wyznaczony cel.

Wzmacnianie naszych mocnych stron i eliminowanie słabych pozwoli na osiągnięcie obranego przez siebie wzoru, a to, da poczucie akceptacji samego siebie.

Bibliografia:

Anna Panasiuk-Chodnicka, Bazyli Panasiuk, Strategie rozwoju i kształtowania osobowości (próba rekonstrukcji technologii wychowania) Studia Gdańskie, t. V, 44–66.

Dagmara Musiał, Kształtowanie się tożsamości w okresie adolescencji, Studia z psychologii w KUL, Tom XIV, Lublin 2007, s.73-92.

ZAŁĄCZNIK NR 1

**uczciwy /zdolny/ elastyczny/ niezawodny / solidny / odpowiedzialny/
lojalny/ optymista / zmotywowany / energiczny / pasjonat/ pewny siebie /
pracowity/beztroski/ bojaźliwy/ cierpliwy despotyczny /dobry /dowcipny/ gadatliwy /kłótlivy/
leniwy /niedbały/ nieśmiały/ obojętny/ powolny /roztargniony/ sympatyczny/ szczęśliwy/
tolerancyjny /uparty /uprzejmy /wrażliwy /zarozumiały/ złośliwy /znudzony/**

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

**uczciwy /zdolny/ elastyczny/ niezawodny / solidny / odpowiedzialny/ lojalny/ optymista /
zmotywowany / energiczny / pasjonat/ pewny siebie / pracowity/beztroski/ bojaźliwy/ cierpliwy
despotyczny /dobry /dowcipny/ gadatliwy /kłótlivy/ leniwy /niedbały/ nieśmiały/ obojętny/ powolny
/roztargniony/ sympatyczny/ szczęśliwy/ tolerancyjny /uparty /uprzejmy /wrażliwy /zarozumiały/
złośliwy /znudzony/**

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

ZAŁĄCZNIK NR 2

zadanie	Umiejętności niezbędne do wykonania zadania	Cechy charakteru (korzystamy z karty pracy nr 1)
Zorganizowanie jednodniowej wycieczki do skansenu	<ul style="list-style-type: none">• Komunikatywność• Dynamizm działania• Kreatywność• Umiejętność pracy w zespole• Zarządzanie czasem• Odporność na stres• samodzielność	
Zorganizowanie Mikołajkowego wyjścia do domu Dziecka		